

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

64. An Pontifex possit tollere potestam Episcopis circa Sacramentalia? Et
discutitur, an minores Ordines, & Subdiaconatus sint solum
Sacramentalia, & non Sacramenta; & ideò possit Ponrifex ab ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

docet Turianus in summa part. 2. cap. 80. dub. 2. Præcepit in 3. part. de sacr. Ordin. quest. vni. in dub. 16. num. 163. Ochagavia de sacr. Ord. tract. unico. quest. 9. num. 3. Aueria de sacr. Ordin. quest. 3. sect. 5. Tannerus tom. 4. disp. 7. q. 3. dub. 1. n. 10. & alij.

Sed rotemus ad potestatem Summi Pontificis.

RESOL. LXIII.

An Pontifex possit solo verbo Sacerdotes creare? Et simili modo queritur, an Pontifex solo verbo possit quem in Episcopum creare. Et an Papa possit tollere ab Episcopis facultatem valide confirmandi, & ordinandi: ita ut si ille tenet aliquem ordinare, aut confirmare, nihil efficiat? Ex part. 8. tr. 1. Ref. 28.

Sup. conten- to in hoc. & §ibus seq. §§ in tom. 4. tr. 8. Ref. 26.

Sup. hoc in Ref. not. præ teritæ. **V**T si dicat, v. g. alicui, esto Sacerdos. An per ista verba promotus fiat verè Sacerdos, & recipiat potestatem offerendi Missæ sacrificium, & remittendi peccata. In qua controversia partem affirmantem tucetur Angelus, quem refert, & sequitur, Felinus in cap. 1. de constit. num. 23. Decius ibidem, lect. 1. num. 50. Ruffeus in praxi benedictor. tit. de Cler. à quibus, & quomodo creentur, num. 9. & 10. quibus consentiunt Hieronymus Gigas tract. de pensionibus q. 8. Franciscus Victoria de sacr. Ordin. q. 5. Simili modo posse Pontificem solo verbo quem in Episcopum creare licet hoc non solet, sustinet idem Angelus relatus ab eodem Rebuffo, tit. de Clericis ad sacros Ordines malè promotis, num. 11.

2. Fundamentum huius sententiæ præcipuum illud est: quia Summus Pontifex introduxit formam huius Ordinis sacerdotalis, & Episcopalis, cuius tenor non extat in Evangelio: ergo illam potest abrogare, & aliam ad beneplacitum suum constituere. Verùm hoc fundamentum inane est: quia utraque forma, saltem implicite in Evangelio continetur. Prior quidem in illis verbis: Hoc facite in meam commemorationem, quibus verbis Christus Apostolo constituit Sacerdotes, & dedit illis potestatem offerendi Missæ sacrificium pro vivis, & defunctis. Secunda expressa est in Evangelio, Ioan. 20. Quorum remisistis peccata, &c. 3. Quamobrem opposita sententia communis est inter Theologos, quam post alios tradit Cosinus Philarchus de officio Sacerdotis, part. 2. lib. 1. c. 14. per totum, quæ primò probatur ex eo, quia Pontifex non habet potestatem immutandi ius divinum, nec alternandi materias, aut formas Sacramentorum nobis à Christo determinatè relictas; quia inferior non habet potestatem abrogandi legem superioris: sed Christus nobis reliquit formam illam, Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remisistis, &c.

4. Deinde eadem Felini, & aliorum sequacium opinio reprobat ex eo, quia vnaquæque forma Sacramenti debet expressè significare effectum, quem realiter efficit; sed per illa verba: Esto Sacerdos, non expressè significatur potestas consociendi corpus Christi, & remittendi peccata: ergo. Confirmatur: sicut enim si Pontifex alicui non baptizato diceret: Esto Christianus, ista per verba non tolleret peccatum originale, nec illi verum Baptismum impertiret; ita similiter per illa verba: Esto Sacerdos, Pontifex Sacerdotem non ordinaret, nec potestatem consociendi corpus Christi, & remittendi peccata illi tribueret.

Sup. hoc in

5. Notandum est etiam hinc obiter quod Panormi-

tanus, Innocentius, & alij in cap. quando, de consuetudine, asserunt posse Papam tollere ab Episcopo facultatem valide confirmandi, & ordinandi: ita ut ille postea tenet aliquem confirmare, aut ordinare, nihil efficiat. Verùm, ut rectè dixit Sotus in 4. dist. 13. q. 1. art. 8. quoties simplices iuris Canonici Doctores, qui Theologiæ operam non nauarunt, volunt de divino iure ratiocinari, toties errarunt. Nam licet Christus potuisset Episcopalem potestatem, nec non sacerdotalem ita instituire, ut quoties Episcopus, vel simplex Sacerdos, vel quicumque alius Clericus fuisset labe peccati maculatus, aut excommunicatione, aut alia censura innodatus, vel degradatus, vel hæresi infectus, Deus non amplius Ordinis characterem conferuaret, atque ita tales ministri potestatem Ordinis amitterent; nihilominus de facto non ita hoc Sacramentum fuisse à Christo institutum, sacrae Paginæ Summi Pontificis, & Generalia Concilia non obscure tradiderunt, sed de hac difficultate iterum redibit sermo.

terum Ref. seq.

RESOL. LXIV.

An Pontifex possit tollere potestatem Episcopis circa Sacramentalia.

Et discutitur, an minores Ordines, & Subdiaconatus sint solum Sacramentalia, & non Sacramenta, & ideo possit Pontifex ab Episcopo auferre potestatem conferendi Subdiaconatum, & minores Ordines? Ex part. 8. tr. 1. Ref. 29.

§. 1. **A**D hoc dubium sic respondet Marchinus de sacr. Ordin. tract. 1. part. 2. c. 18. num. 19. Colligo posse Pontificem tollere ab Episcopo eam potestatem, quam habet circa Sacramentalia, ut circa consecrationem Calicis, Altarium, Virginum, circa vestimentorum sacerdotalem benedictiones, &c. ita ut post prohibitionem, si Episcopus aliquid horum tentaret, nihil faceret. Ratio est: quia hæc potestas Episcopi circa Sacramentalia, iure humano potius, quam diuino illi concessa videtur. Et ita sentit Alphonsus à Castro lib. 2. de iusta hæreticorum punitione, cap. 2. Didacus Couarruias variarum resolutionum cap. 10. num. 8. Quare si minores Ordines, & Subdiaconatus sunt solum Sacramentalia, non Sacramenta, ut multis placet, posset Pontifex ab Episcopo auferre potestatem conferendi Subdiaconatum, & minores Ordines. Sed quia hoc consequens inconueniens in Dei Ecclesia sanè videtur, ideo vnum horum dicendum est: vel quòd Subdiaconatus, & minores Ordines sint vera Sacramenta, non Sacramentalia: vel iure diuino conuenire Episcopo potestatem circa Sacramentalia, ac proinde à Papa auferri non posse.

Sup. hoc lege doctorem 6. vlt. Ref. præ teritæ. & 1. Ref. seq. ad lim. 10. & aliorum Ref. citi §. 1.

RESOL. LXIV.

An Summus Pontifex possit habere inuálidas collationes minorum Ordinum factas ab Episcopis excommunicatis, suspensis, &c.

Et quid quoad collationem primæ Tonsuræ?

Et explanatur, quòd Episcopus hæreticus, schismaticus, aut degradatus valide possit ordines conferre.

Et an ordines minores sint Sacramenta? Et quid de Tonsura? Ex part. 8. tr. 1. Ref. 41.

§. 1. **S**uppono Episcopum hæreticum, schismaticum, excommunicatum, aut degradatum, quòd sit valide

Sup. hoc. & in